

**Q. SEPTIMII|| FLORENTIS|| TERTVLLIANI||
CARTHAGINIENSIS|| PRESBYTERI, OPERA|| QVÆ
HACTENVS REPERIRI|| POTVERVNT OMNIA:||**

Tertullianus, Quintus Septimius Florens

Antverpiae, 1584

Tertyiani I. C. Romani Responsa Qvæ In Libris Digestorvm Exstant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73633](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-73633)

TERTYLIANI I.C. ROMANI

RESPONSA QVÆ IN LIBRIS
DIGESTORVM EXSTANT.

Ex Libr. i. Quæstionum octo.

D. Libr. i. Tit. 3. de Leg. Senatusque consl. l. 27.

De ò, quia antiquiores leges ad posteriores trahi, visitatum est semper, quasi hoc legibus inesse credi oportet, ut ad eas quoque personas & ad eas res pertineant, quæ quandoque similes erunt.

D. Libr. 29. T. 2. de Adquir. vel qmitt. hæred. l. 82.
iuxta MS. cod. Bald.

Si seruus eius qui capere nō potest, hæres instituatur; & antequam iussu Domini adeat hæreditatem, manumissus alienatusque sit, & nihil in fraudem legis factum sit, ipse admittitur ad hæreditatem. Sed & si partem capere tantum possit Dominus eius, eadem dicenda sunt de parte quam ille capere non potest. Nihil enim interest, de vniuerso quæratur quod capere non poscit, an de portione.

D. Libr. 41. T. 2. de Adquir. vel amitt. posseß. l. 28.

Si aliquam rem possideam, & eandem postea conducam; an amittam possessionem. Multum refert in his quid agatur. Primum enim refert, vtrum sciam me possidere, an ignorem. & vtrum quasi nō meam rem conducam, an quasi meam. Et sciens meam esse, vtrum quasi proprietatis respectu, an possessionis tantum. Nam & si rem meam tu posseideas, & ego emam à te possessionem eius rei, vel stipuler; utilis erit & emptio & stipulatio, & sequitur vt & preclarum, & conductio, specialiter possessionis solius conductæ, vel precario rogandæ animus interueniat.

EX LIBRO SINGVLARI DE
CASTRENSI PECVLIO.

D. L. 29. T. 1. De Testam. mil. l. 23.

DEM, et si paterfamilias miles de Castrensis rebus dumtaxat testatus adrogandum se dederit; Si verò missus iam hoc fecerit, non valet testamentum.

Ibidem leg. 33.

Si filius familiæ miles fecisset testamentum more militiæ, deinde post mortem patris postumus ei nasceretur; utique rumpitur eius testamentum. Verum si perfuerasset in ea voluntate, ut vellet adhuc illud testamentum valere, valitum illud, quasi rursum aliud factum; si modò militaret adhuc eo tempore quo nasceretur illi postumus. Sed si filius familiæ miles fecisset testamentum, deinde postea viuo eo, & adhuc aeo quoque superstite, nasceretur ei postumus; non rumpitur eius testamentum. quia cum id quod nasceretur, in potestate eius non perueniret; non videtur suus haeres adgnasci. ac ne aeo quidem suo hunc nepotem postumum, cum viuo filio nasceretur, suum haeredem protinus adgnasci. Et ideo nec aui testamentum rumpi, quoniam licet in potestate aui protinus esse inciperet; tamen antecederet eum filius. Secundum quæ si filius familiæ miles testamentum fecerit, & omiserit postumum per errorem, quem non volebat adhaeredatum; deinde postumus post mortem aui viuo adhuc filio, id est patre suo natus fuerit; omnimodo rumpet illius testamentum. Sed si quidem pagano iam illo facto natus sit, nec conualescet ruptum. Si vero militante adhuc natus fuerit, rumpetur. Deinde si voluerit ratum illud esse pater, conualescet sic, quasi denuo factum. Sed & si viuo aeo nascatur postumus, hic non rumpet continuo patris testamentum. Si superuixerit post mortem aui viuo adhuc patre, rumpet, quod nouus illi nunc primum haeres adgnascitur. Ita tamen, ut numquam possit duorum simul testamento rumpere, & aui, & patris.

D.l.49.Tit.17. De castri pecul. l. 4.

MILES præcipua habere debet quæ tulit secum in castra concedente patre. Actionem, persecutionemque castris rerum semper filius etiam inuito patre habet. Si pater familiæ militiæ, vel post missionem adrogandum se præbuerit; videndum erit, ne huic quoque permitta intellegatur earum rerum administratio, quas ante adrogationem in castris adquisierit; quamvis constitutiones principales de his loquantur, qui ab initio quum essent filii familiæ, militauerint, quod admittendum est.

REVE-